

Ислом Нури

Масалом алайҳи ва саллам, бу сўзнинг айтилиши бундай эди: «Аллоҳумма антас-сала’м ва минкас-сала’м табарокта я зал-жала’ли вал-икром» дер эдилар.

Имом Муслим ривоят қилган ҳадисда Савбон розияллоҳу анҳу шундай дейди: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам намозларидан бурилгач, уч марта истиғфор айтар, сўнг: «Аллоҳумма антас-сала’м ва минкас-сала’м табарокта я зал-жала’ли вал-икром» дер эдилар.

Маъноси: Эй Аллоҳ! Сен Саломдирсан (яъни, Сен барча айбу нуқсонлардан саломатсан ва бандаларингни ҳалокатлардан сақловчи-саломат этувчи Зотсан). Саломатлик Сен тарафингдандир. Эй улуғлик ва икром соҳиби, Сен пок ва муқаддасдирсан.

Масалом алайҳи ва саллам, бу сўзнинг айтилиши бундай эди: «Аллоҳумма антас-сала’м ва минкас-сала’м табарокта я зал-жала’ли вал-икром» дер эдилар.

Муттафақун алайҳ бўлган ҳадисда Муғира ибн Шўъба розияллоҳу анҳу шундай дейди: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам намозларидан фориғ бўлиб, салом бергач: «Ла’ ила’ҳа иллалоҳу ваҳдаҳу ла’ шарика лаҳу, лаҳул мулку ва лаҳул ҳамду ва ҳува ала’ кулли шайъин қоди’р, Аллоҳумма ла’ ма’ниъа лима’ аътайта ва ла’ муътия лима’ манаъта ва ла’ янфаъу зал-жадди мин-калжадду» дер эдилар.

Маъноси: Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ! У ёлғиз ҳам шериксиз Зотдир! Мулк

Ислом Нури

ҳам, ҳамд ҳам Уникидир! У барча нарсага қодир. Эй Аллоҳ, Сен берган нарсани тўсувчи, Сен тўсган нарсани берувчи йўқ. Сенинг олдингда салтанат ва улуғлик соҳибига улуғлиги фойда бермайди.

Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ, У ёлғиз, шериксиз. Мулк Уники, ҳамду сано ҳам Унга хос. У барча нарсага қодир. Куч-қувват ёлғиз Аллоҳ (мадади) билан. Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Биз фақат Унгагина ибодат этамиз. Неъмат ҳам, фазл ҳам, гўзал мақтовлар ҳам Уникидир. Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Гарчи кофирлар қариб-ёмон кўрсалар-да динни холис Унинг учун қилувчилармиз.

Имом Муслим ривоят қилган ҳадисда Абдуллоҳ ибн Зубайр розияллоҳу анхумо шундай дейди: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам ҳар намозда салом берганларидан кейин: “Ла’ ила’ҳа иллаллоҳу ваҳдаҳу ла’ шари’ка лаҳу, лаҳул мулку ва лаҳул ҳамду ва ҳува ала’ кулли шай’ин қоди’р, ла’ ҳавла ва ла’ қуввата илла’ билла’ҳ, ла’ ила’ҳа иллаллоҳ ва ла’ наббуду илла’ ийя’ҳу, лаҳун-неъмату валаҳул фазлу валаҳус-сана’-ул ҳасан, ла’ ила’ҳа иллаллоҳ, мухлисийна лаҳуд-дийна ва лав қариҳал ка’фируун” дер эдилар.

Маъноси: Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ, У ёлғиз, шериксиз. Мулк Уники, ҳамду сано ҳам Унга хос. У барча нарсага қодир. Куч-қувват ёлғиз Аллоҳ (мадади) билан. Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Биз фақат Унгагина ибодат этамиз. Неъмат ҳам, фазл ҳам, гўзал мақтовлар ҳам Уникидир. Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Гарчи кофирлар қариб-ёмон кўрсалар-да динни холис Унинг учун қилувчилармиз.

Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ, У ёлғиз, шериксиз. Мулк Уники, ҳамду сано ҳам Унга хос. У барча нарсага қодир. Куч-қувват ёлғиз Аллоҳ (мадади) билан. Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Биз фақат Унгагина ибодат этамиз. Неъмат ҳам, фазл ҳам, гўзал мақтовлар ҳам Уникидир. Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Гарчи кофирлар қариб-ёмон кўрсалар-да динни холис Унинг учун қилувчилармиз.

Ислом Нури

«Аллоҳ таолога ўттиз уч марта тасбиҳ (субҳаналлоҳ), ўттиз уч марта ҳамд (алҳамду лиллаҳ), ўттиз уч марта такбир (Аллоҳу акбар) айтса, бунинг жами тўқсон тўққизта бўлади, юзинчиси қилиб: “Ла’ ила’ҳа иллаллоҳу ваҳдаҳу ла’ шари’ка лаҳу, лаҳул мулку ва лаҳул ҳамду ва ҳува ала’ кулли шай’ин қоди’р” деса гуноҳлари, гарчи денгиз кўпикларича бўлса ҳам, кечирилади», дедилар.

Имом Муслим Абу Хурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилган ҳадисда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам: «Ким ҳар намоздан кейин Аллоҳ таолога ўттиз уч марта тасбиҳ (субҳаналлоҳ), ўттиз уч марта ҳамд (алҳамду лиллаҳ), ўттиз уч марта такбир (Аллоҳу акбар) айтса, бунинг жами тўқсон тўққизта бўлади, юзинчиси қилиб: “Ла’ ила’ҳа иллаллоҳу ваҳдаҳу ла’ шари’ка лаҳу, лаҳул мулку ва лаҳул ҳамду ва ҳува ала’ кулли шай’ин қоди’р” деса гуноҳлари, гарчи денгиз кўпикларича бўлса ҳам, кечирилади», дедилар.

«Аллоҳ таолога ўттиз уч марта тасбиҳ (субҳаналлоҳ), ўттиз уч марта ҳамд (алҳамду лиллаҳ), ўттиз уч марта такбир (Аллоҳу акбар) айтса, бунинг жами тўқсон тўққизта бўлади, юзинчиси қилиб: “Ла’ ила’ҳа иллаллоҳу ваҳдаҳу ла’ шари’ка лаҳу, лаҳул мулку ва лаҳул ҳамду ва ҳува ала’ кулли шай’ин қоди’р” деса гуноҳлари, гарчи денгиз кўпикларича бўлса ҳам, кечирилади», дедилар.

Муттафақун алайҳ бўлган ҳадисда Ибн Аббос розияллоҳу анҳумо шундай дейди: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам даврида одамлар фарз намозини тугатгач, овозларини зикр билан кўтаришар эди.

Шарҳ:

Фарз намозидан сўнг Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам ва

саҳобалар розияллоҳу анҳум овозларини кўтариб, ҳар бирлари алоҳида тасбеҳу такбир айтишар эди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг ҳар бир намоздан кейин давомий равишда айтадиган зикрлари бўлиб, улар тавҳид, ҳамду сано, Аллоҳни улуғлаш маъноларини ўз ичига олган эди. Намоздан олдин иқоматда тавҳид калималари билан бошланиши ва намоздан салом берибلا, тавҳид калималарини айтилиши намозни Ёлғиз Аллоҳга ўқилганига ишоралардир.

Бугунги дарсдан олинадиган фойдалар:

1. Фарз намозларидан кейин ҳадисларда ворид бўлган зикрларни айтиш фазилатли суннат.
2. Ушбу зикрларни овоз чиқариб айтиш суннат.
3. Ўттиз уч мартадан тасбеҳ, такбир, ҳамд айтиб, охирида бир бор таҳлил айтиш фазилатли суннат амалдир.